

הסוהר בתל-מונד. בערב יום העצמאות ה' אחרון נתפס כשניסה לגנוב קפה ממיטבח בתי-הסוהר כדי להכין מסיבה עם חבריו. הוא עצמו העדיף להיענש בכליאה בניגון על פני משפט פלילי.

זמן קצר אחרי שהוכנס לצינוק התאונן שמעון לוי על כאבים בגרונו וביקש לה' ביא אותו אל החובש. הוא לא הובא אל ה' חובש והחובש לא הובא אליו. במשך 24 שעות רצופות זעק הנער מהצינוק לעזרה, דרש חובש ולא נענה. למחרת מצאו אותו מת באת הצינוק שלו.

שילטונות בתי-הסוהר טענו כי הנער הת' אבד. אולם אפילו התאמת טענה זו, אין היא משחררת אותם מהאדושים הנוראה שלהם של חוסר הגשת עזרה רפואית לא' דם הנמצא במצוקה — אפילו הוא אסיר. אלא שלפי טענה אפוף מותו של שמעון לוי תעלומה. השופט החוקר בכפר-סבא שנקרא לחקור את נסיבות מותו של הנער, טרם סיים את חקירתו וזאת יותר משלושה חוד' שים אחרי שמת הנער.

פרשת מותו של שמעון לוי זכתה לחקר' רה ולפירוט, וזאת משום שמשפחתו הת' עקשה ותבעה חקירה. אולם יש בתוך בתי- הסוהר מיקרי-מחמת מיסתוריים נוספים, ה' מושתקים מבלי שאיש ישמע אודותם. ה' מיקרה שיסופר להלן התרחש לפני חודש ימים. הוא הושקע ונשמר בסוד כחוס מ' אוניו הציבור למרות שמאות אסירים יוד' עים עליו ומדברים עליו בתלחלה. הם חוד' ששים מקמה מצד הממונים עליהם.

זוהי פרשתו של אסיר מספר 28043, יחוקאל בן משה יצחק. היא חמורה הרבה יותר מזו של הנער שמעון לוי. כי יחוקאל יצחק, בן 43, אב ל-5 ילדים, נרצח על-ידי המישטר השירותי של בתי-הסוהר בישראל.

החובש החליט: "האסיר ארטיסט"

שערורייה החלה עיו עם מעצרו של יחוקאל יצחק. הוא ישב בכלא רמלה במשך 8 חודשים עד שהחל להתברר משפטו. כל בקשותיו להקדים את משפטו נדחו בטענה כי בתי-המשפט המחוזי בירושלים אינו יכול לגייס הרכב של שלושה שופטים לדון אותו במועד מוקדם יותר. כלומר, הוא לא ישב בכלא לצורכי חקי' רה, אלא בגלל בירוקרטיה. שיטה זו, של מעצר ממושך עד למשפט, הפכה כבר לנו' הג בישראל. זוהי שיטה פסולה מעיקרה. בארצות-הברית, למשל, ניתן להחזיק ב' מעצר עד למשפט, מבלי לשחרר בערבות, רק נאשמים ברצח. התביעה הכללית באר' צות-הברית מנהלת כיום מאבק חריף ביר' תר כדי להעביר חוק לפיו יתירו לה לעצור עד למשפט גם חשודים במעשי שוד מווייץ. אולם זוהי פרשה בפני עצמה. הטרדיה של יחוקאל יצחק החלה משעה שנסגרו אח' ריו שערי הכלא. כי אל הכלא נכנס לא רק אדם שבור מבחינה נפשית שאיבד את כל עולמו ונדחף לביצוע פשע אכזרי, אלא גם אדם שנשא עימו גופו מחלה ממארת.

עוד במשפטו ניסה יחוקאל יצחק לטעון כי הוא חולה. בפרוטוקול הסתיימו טיעו' פת-חולים. נמאסו עלי החיים שלי".

ככל אסיר היה חייב גם יחוקאל יצחק לעבור בדיקות רפואיות בהיכנסו לכלא. על רמתן של בדיקות אלה תעיד העובדה שלא נמצא בו אז כל פגם בריאותי.

עם תום משפטו הועבר יחוקאל יצחק, שקיבל את מספר האסיר 28043, למחנה' המעצר מעשיהו. שליד כלא רמלה. היה זה ב'25 במרץ 1969. חודש לאחר מכן התלונן שהוא חס כאבים חזקים בגבו ובמותניו. החובש של כלא רמלה, הידוע בשם מועלם, טען כי הוא ארטיסט. גם הרופא, אליו נשלח יצחק לבדיקה, הדיר יהושע הסכים עם מימצאיו של החובש, סבר כי האסיר ממ'

מים רותחים מתוך קומקום

יחוקאל יצחק היה אדם נורמלי, מ' משפחה מכובדת, שלא הסתכן עם ה' חוק מעולם. מאז עלה מעיראק בתחילת שנות ה-50, מצא את פרנסתו כחומחה ל' סתתות לבנייני ירושלים, וכל קבלני העיר הכירו אותו והעמיטו עליו עבודה.

רק לפני שנתיים בערך הופר שלום-הבית במשפחתו. יחוקאל חש באשמו, אם חמשת ילדיו, שהגדולה בהם היא בת 18, כי היא בוגדת בו. כפי שסיפר אחר-כך וכפי שטען בבית-המשפט, עשתה זאת בגלוי ולמרות כל אוהרותיו לא חזרה מסורה.

באחת השבתות, אחרי שאירחו אורחים בביתם, הלכה שרה יצחק לישון בחדר ה' ילדים. בשעה אחת בלילה התעוררו היל' דים לקול זעקותיה. הם ראו את אביהם עומד למראשותיה ושופך על פניה גופה מים רותחים מתוך קומקום. בידו השנייה החזיק ידית של מכוש, בה עמד, לדברי העדויות שהושמעו במשפטו, להלום בה. ילדיו הפסידו ומנעו ממנו להמשיך בחבלה. יחוקאל יצחק נעצר ונשלח לכלא רמלה עד תחילת משפטו. לאשתו נגרמו כחיות בפניה, בצחארה, בחזה ובשתי זרועותיה. היא אושפזה למשך חודש וחצי, ואחר-כך נשארו צלקות על גופה והיא התחרשה ב' אחת מאוזניה.

יחוקאל יצחק עצמו נשלח לבדיקה פסי'

מחנה "מעשיהו": הבלוף הנורא

כלא רמלה: מה?

ציא את כאביו בדמיונו וכי הוא ארטיסט. הוא נשלח חזרה לצריפו ולעבודתו ב' מיטבח בתי-הסוהר. ב'16 במאי לא יכול היה עוד יחוקאל יצחק לשאת את מכאוביו והפסיק לעבוד. כאביו גברו ללא נשוא. גופו הצטמק והוא היה חיוור וחלוש. שוב בדק אותו חובש בתי-הסוהר והחליט שיצחק סובל מכאבים רבמטיים וכי התרופה היעיר' לה לו היא להרבות לשהות באור השמש. אסירי מעשיהו היו רואים מאז את יחד' קאל יצחק כשהוא שוכב בחצר בשמש, כולו מכוסה שמיכות, ורועד בכל גופו וזועק מ' כאביו. מיום ליום הוא נחלש. בקושי עמד על רגליו וכמעט ולא אכל.

כשזולו כוחותיו לא יצא עוד גם אל החצר. הוא נשאר לשכב בפנינת הצריף, מכוסה זבובים, מתחרחך ומתנועע בקושי. האסירים שלא יכלו לשאת מראה זה רצו אל מסקד בתי-הסוהר, אהרון תורג'מן. רק אז ניתנה הוראה לתת לאיש טיפול רפואי. נתנו לו כדורים ובאמצע חודש יוני הועבר יחוקאל יצחק לבית-החולים של כלא רמלה.

5 שנים בלי מסקנות

כברו שלושה חודשים עד שאסיר 28043 זכה לקבל טיפול רפואי כלשהו. מה שקרה לו הוא בדיק מה שקורה לאח' רים הנכנסים לבתי-הסוהר בישראל וטוב' לים ממחלות אנושות.

מרגע שנסגרו על אסיר כזה שערי בית-

הסוהר הוא מנותק מהעולם. איש אינו יכול לעזור לו עוד. במיקרים מסוימים יכול האסיר להזעיק את משפחתו, אבל יחוקאל יצחק היה מבודד. אחרי שעשה מה שעשה התנכרה לו משפחתו. לא היה לו אל מי לקרוא לעזרה. הוא היה מופקר לחסדי' הם ולשירות ליבם של אלה המכונים חוב' שים בבתי-הסוהר הישראליים.

הפשע העיקרי של בתי-הסוהר בישראל הוא הפשע של העדר טיפול רפואי מתאים ואנושי. החובשים בבתי-הסוהר אינם אלא סוהרים שקיבלו בתוך שירותם בבתי-הסוהר הכשרה קצרה של חובשים. בכל שירות בתי-הסוהר בארץ יש רק 3 חובשים מוס' מכים. כל השאר הם בעצם סוהרים הנוטים להתיחס אל אסיר המתלונן על מחלה או כאבים כאל ארטיסט, ועושים הכל כדי ל' המאים עליו את הרצון להיות חולה.

משרד-הבריאות אינו נקי מאחריות לפשע זה. עוד בשנת 1968 התריע על כך מבקר' המדינה בדו"ח שלו. מסתבר כי בשנת 1964 מינה המנהל הכללי של משרד הבריאות ועדת רופאים לבדיקת השירותים הרפואיים בבתי-הסוהר, שתציע תקנים חדשים וטורים חדשים במקום אלה הנהוגים מזה 20 שנה. באפריל 1965 הודיע המנהל הכללי של משרד הבריאות לנציב בתי-הסוהר כי עד סוף 1965 תסיים הוועדה את מסקנותיה. עד אוקטובר 1967 — שלוש וחצי שנים אחרי מינויה — לא הוגשו שום מסקנות. כשהתריע על כך מבקר'המדינה, הודיע משר' רה-הבריאות כי ימנה ועדה חדשה. גם זו (המשך בעמוד 20)